

1. De stressede overlæger

Når overlæger bliver stressede, har det store konsekvenser for den enkelte, som risikerer at få nedsat livskvalitet og at blive syg. Det er alvorligt for patienter og kolleger, som møder overlæger med mindre overskud. Og det koster sundhedsvæsenet og samfundet dyrt, når overlæger som højtuddannede eksperter og ledere må sygemelde sig og i værste fald forlade arbejdsmarkedet før tid.

Der er altså mange gode grunde til at undersøge, hvad der kendetegner de stressede overlæger, så vi kan forebygge stress. Det gør Overlægeforeningen i denne rapport ved at sammenholde svar fra de 35% af overlægerne fra vores arbejdsvilkårsundersøgelse, der har svaret, at de føler sig stresset med svar fra resten af respondenterne.

Rapporten viser, at de fleste overlæger på den ene side er glade for deres job, som de synes er meningsfyldt. På den anden side bliver mange presset af faktorer, som manglende indflydelse, dårlige it-systemer, mangel på kolleger m.v. To overlæger fra undersøgelsen udtrykker det således:

- *"På den ene side elsker jeg arbejdet med mine patienter. Det er alt det andet, der fylder alt for meget: humørsvingende kolleger (stressede?), manglende anerkendelse fra øverste sted (politisk) og fra egen hospitalsledelse, manglende indflydelse på arbejdsliv og i nogen grad også fritid".*
- *Presset på arbejdet er blevet værre de par år: Alle arbejder alt for meget. Vigtige opgaver, der ikke er tid til at løse, stresser umådeligt meget. Vægtskålen mellem de interessetimer, vi alle har lagt med glæde og det, det giver af positive ting for patienter, uddannelsessøgende, ledelsen og kollegaer, er i den grad forskudt i negativ retning. Vi er mange, der tænker, at vi nu bare vil møde på arbejdet 37 timer om ugen. Sker det, frygter jeg, vores sygehusvæsen bryder sammen*

1.1. Om undersøgelsen

2.121 overlæger svarede i oktober og november 2020 på Overlægeforeningens arbejdsvilkårsundersøgelse. Det svarer til 34,6 procent af de 6.122 læger, som fik spørgeskemaet. Alle er ansat på sygehuse. Langt de fleste (77%) efter overenskomsten for overlæger. 16% er specialeansvarlige overlæger, og 7% er ledende overlæger¹. Medmindre andet er angivet, omfatter tallene i denne rapport alle tre grupper af overlæger.

Hovedtal baserer sig på svar fra alle respondenter, mens udtræk for specialer kun omfatter besvarelser, hvor respondenter har opgivet speciale (1054 overlæger indenfor de medicinske specialer har svaret, 560 indenfor kirurgi, 238 indenfor paraklinik og 142 indenfor psykiatri). Alle dataanalyser er foretaget på et anonymiseret datasæt.

Overordnet betragtes undersøgelsens besvarelser og konklusioner som meget valide og repræsentative for arbejdsmiljøet blandt Overlægeforeningens medlemmer. Det gælder også tal segmenteret på regioner og specialer.

Overlægeforeningen har udgivet en række tidligere rapporter fra undersøgelsen, som du kan finde her:

<https://www.laeger.dk/rapporter-fra-overlaegeforeningen>

¹Efter undersøgelsen er foretaget, er der igangsat en ledelsesreform på sygehusene, således at ledende overlæger i dag kaldes cheflæger og specialeansvarlige overlæger nu kaldes ledende overlæger. I rapporten fastholdes de gamle betegnelser, som også optrådte i spørgeskemaet.

2. Nøgletal om de stressede overlæger

Her er et overblik over nøgletal fra rapporten. Hovedtal vedrører de 35% af overlægerne, som har svaret, at de føler sig stresset. I parentes er til sammenligning opgjort tal fra overlæger, der har svaret 'hverken -eller, eller at de ikke føler sig stresset. Tallene uddybes i rapporten.

Arbejdspres

- 58% når aldrig/sjældent alle opgaver (vs. 27%)
- 65% er i konstant tidspres pga. stor arbejdsmængde og er generet heraf (vs. 18%)
- 71% har svært ved at finde balance mellem arbejde og fritid (vs. 33%)
- 85% oplever, at der mangler personale på afdelingen (vs. 68%)
- 35% oplever, at vagter altid eller ofte belaster socialt liv, og 34% at det sker sommetider (vs. 13% og 40%)
- 36% oplever altid det normale arbejde som stressende på en ubehagelig måde (vs. 4%)
- 30% er utilfreds eller meget utilfreds med arbejdet som helhed (vs. 12%)
- 68% oplever arbejdet bliver mere krævende og er generet heraf (vs. 25%)
- 54% oplever ringere arbejdsglæde end for et år siden (vs. 23%)
- 56% overvejer at skifte job eller gå på pension (vs. 28%)

Indflydelse

- 70% har sjældent / aldrig indflydelse på mængden af eget arbejde (vs. 40%)
- 30% har aldrig/ sjældent indflydelse på, hvad de laver (vs. 19%)
- 44% har sjældent / aldrig indflydelse på ændringer på arbejdet (vs. 27%)

Oplevelse af arbejdet – forstyrrelser, it, følelsesmæssig belastning mv.

- 66% afbrydes og forstyrres ofte og er generet heraf (vs. 32%)
- 52% oplever i høj/ meget høj grad, at arbejdet er følelsesmæssigt belastende (vs. 31%)
- 79% oplever i høj eller nogen grad problemer med it (vs. 70%)
- 35% oplever i høj/ meget høj grad modstridende krav, og 40% oplever det delvist (vs. 18% og 34%)

Relation ledelse og respekt

- 29% får ikke den respekt og prestige de selv mener, at de fortjener (18%)
- 21% bliver i ringe/ meget ringe grad påskønnet og anerkendt af nærmeste leder (vs. 11%)
- 21% får aldrig/sjældent nok information fra nærmeste leder. 32% oplever dette nogle gange (vs. 16% og 26%)
- 16% oplever sjældent/aldrig, at nærmeste leder er villig til at lytte, 32% oplever det nogle gange (vs. 12%, 20%)

Påvirkning af den stressede læge

- 29% oplever delvist/ i ringe grad, at opgaver er meningsfulde (vs. 14%)
- 48% har vanskeligt ved at falde i søvn (vs. 41%)
- 18% har haft en depression (vs. 8%)
- 8% har haft selvmordstanker indenfor 12 måneder (vs. 1%)
- 31% taler altid negativt om arbejdet, og 43% gør det sommetider (vs. 10% og 25%)
- 73% føler sig slidt og træt efter arbejdet (vs. 27%)
- 36% har ofte dage, hvor de føler mig så træt, at de overvejer at blive hjemme (vs. 7%)

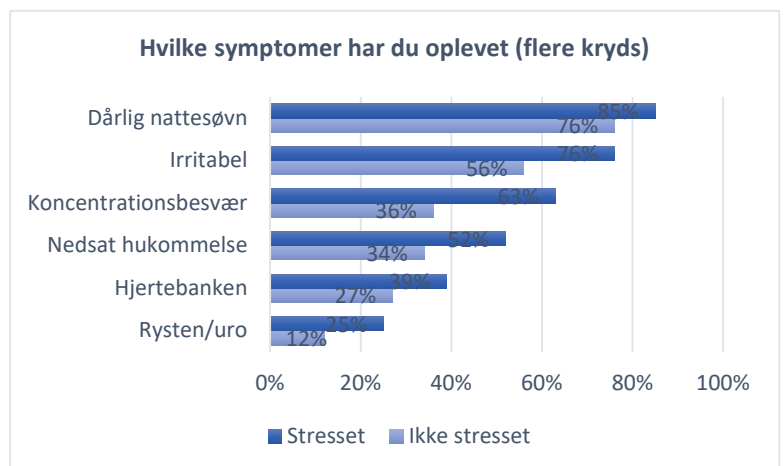
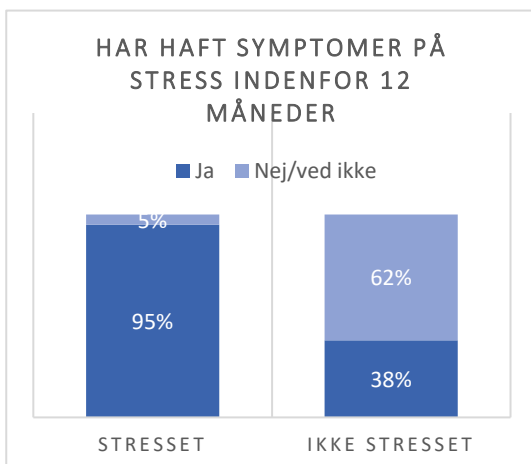
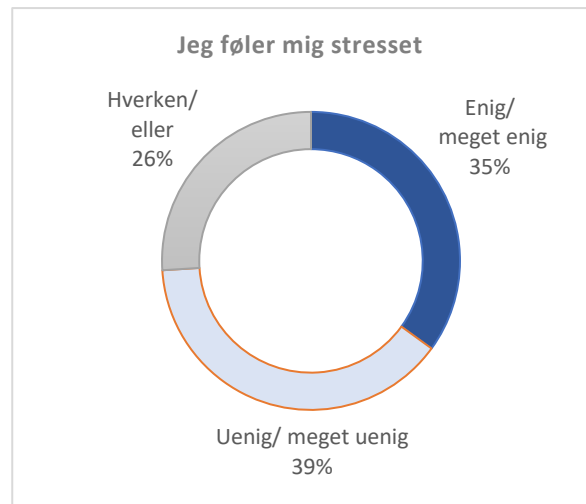
3. Tre ud af ti overlæger føler sig stresset

”Der er bare for meget af det hele, og jeg føler mig utilstrækkelig”

Sådan skriver en overlæge i Overlægeforeningens arbejdsvilkårsundersøgelse fra vinteren 2020. Og vedkommende er ikke alene. Hele 35% af overlægerne svarer, at de er enig eller meget enig i, at de føler sig stresset. Kun 39% svarer, at de **ikke** føler sig stresset, mens 26% svarer hverken/ eller (i det følgende samlet kaldet de ikke stressede overlæger).

Til sammenligning fortæller 14,4% af lønmodtagerne i i Arbejdstilsynets ”[nationale overvågning af arbejdsmiljøet blandt lønmodtagere 2021](#)”, at de har følt sig stresset indenfor de sidste 14 dage. Selvom man her spørger lidt anderledes ind til oplevelsen af stress, tyder tallene på, at overlæger er en gruppe, som er særligt hårdt ramt af stress.

Og endnu flere overlæger fortæller, at de har haft symptomer på stress indenfor 12 måneder. Det gælder ikke overraskende 95% af de stressede overlæger, men det gælder også 38% af de ikke stressede overlæger. Det er især dårlig nattesøvn, irritabilitet, koncentrationsbesvær og nedsat hukommelse, der opleves som symptomer.

4. Hvem er de stressede overlæger?

Stress rammer bredt. Cirka en tredjedel af de ledende overlæger (29%), specialeansvarlige (34%) og overenskomstansatte overlæger (35%) føler sig stresset (efter undersøgelsen er foretaget er stillingsbetegnelser ændret fra specialeansvarlig til ledende overlæge og fra ledende overlæge til cheflæge).

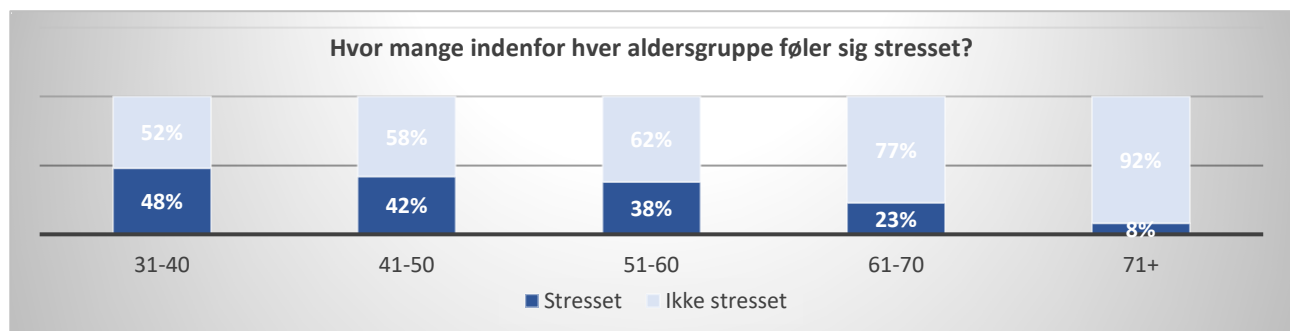
Der er heller ikke store regionale forskelle – dog føler en lidt større andel af overlægerne i Region Syd sig stresset (38%) i forhold til Region H (32%).

Til gengæld er der forskel på, hvor mange der er stresset indenfor forskellige specialer og alderskategorier. Cirka fire ud af ti overlæger under 50 år føler sig stresset. Det samme gør 'kun' to ud af ti af overlæger over 60 år. Og hvor cirka fire ud af ti indenfor psykiatri (43%) og paraklinik (39%) føler sig stresset, gælder det for cirka tre ud af ti indenfor medicin (30%).

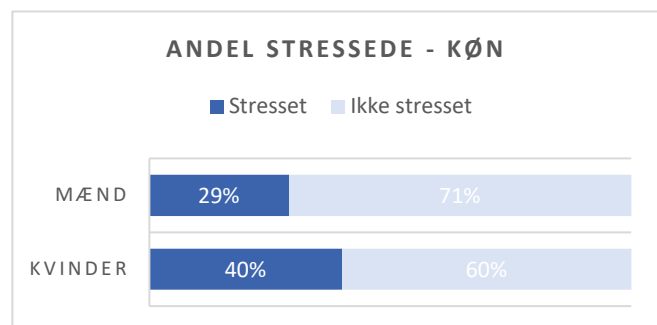
Se uddybning af tal nedenfor

Alder: De 51-60årige udgør den største gruppe af de stressede overlæger (46%). Det er ikke så overraskende, eftersom de fleste overlæger netop er mellem 51 og 60 år².

Ser man på hvor mange indenfor hver alderskategorier, der føler sig stresset, er det især **ynge** overlæger, der er ramt: Hele 48% af overlæger under 40 år føler sig stresset, mens kun 8% af de 71+ årige føler sig stresset. Det peger på, at alder spiller en stor rolle i forhold til stress. Det kan bl.a. hænge sammen med, hvor stor erfaring man har, om man har seniorvilkår, og hvor stort et pres i forhold til karriere, man er underlagt.

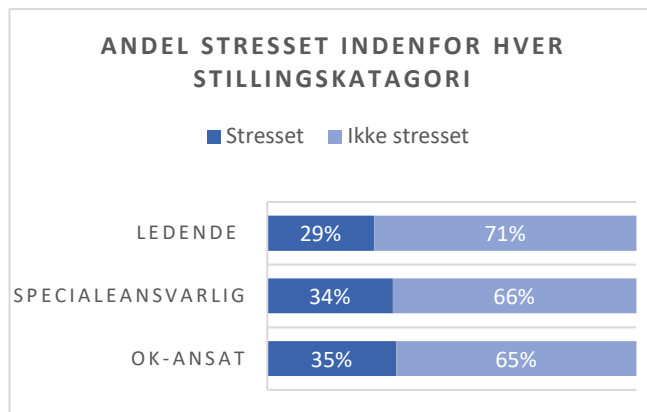
Køn: Der er flest kvinder blandt de stressede overlæger: 59% mod 41% mænd. Dette skal sammenholdes med, at næsten lige mange kvinder og mænd har svaret på spørgeskemaet (49,6% kvinder og 50,4% mænd). Også når vi ser på fordelingen indenfor hvert af de to køn, er en større andel af kvinderne stresset: 40% af kvinderne føler sig stresset mod 29% af mændene.

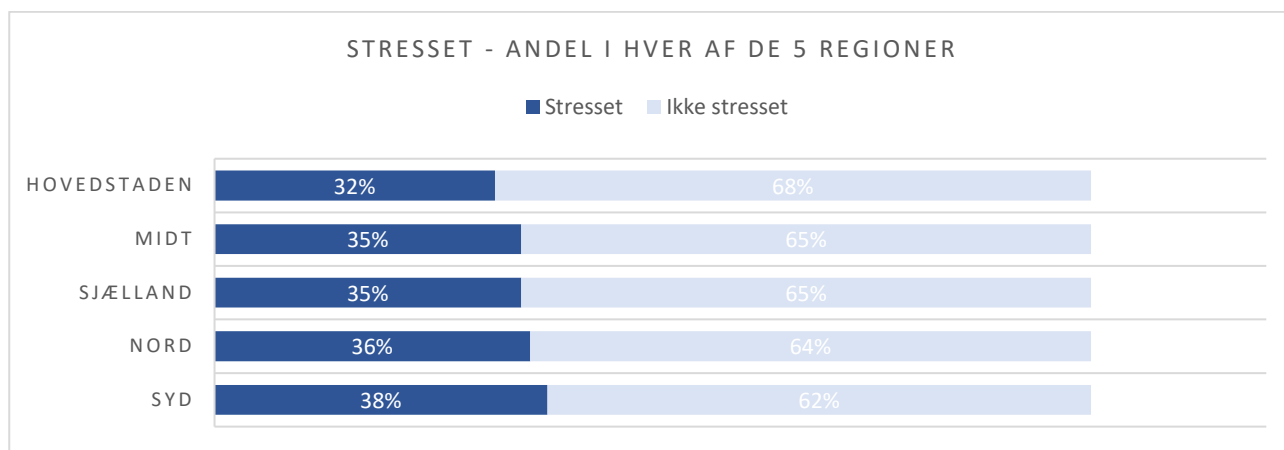
² 46% af de overlæger som har svaret, at de føler sig stresset, er mellem 51 og 60 år, mens 31% er mellem 41 og 50 år, 20% er 31 – 40 år og 2% er over 61år.

Stilling: Langt størstedelen af de stressede overlæger (79%) er overenskomstansat³. Det afspejler, at langt de fleste overlæger er ansat på overenskomsten, og at 77% af respondenterne i undersøgelsen er overenskomstansat.

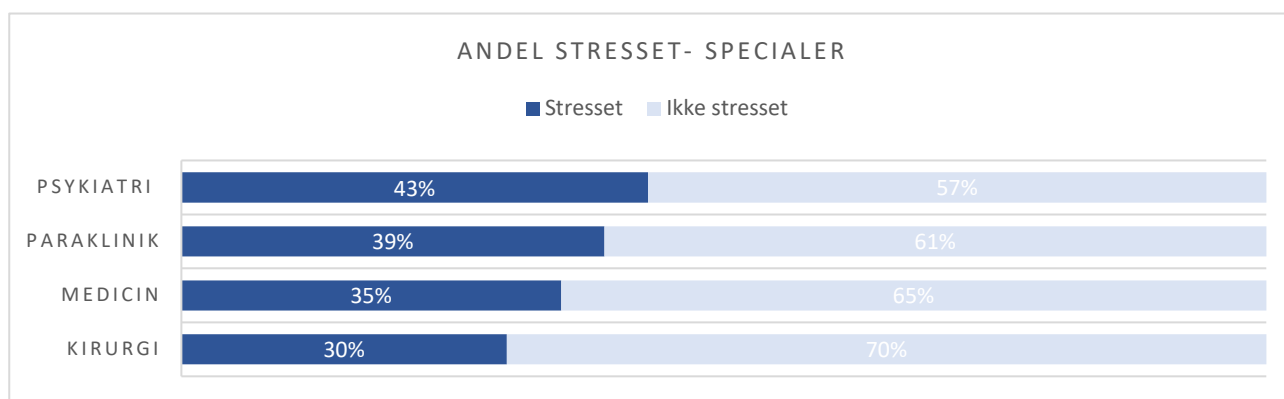
Indenfor hver af de tre stillingskategorier er det cirka en tredjedel, som føler sig stresset. Lidt færre blandt de ledende overlæger (29%) og lidt flere blandt de specialeansvarlige (34%) og de overenskomstansatte (35%).

Regioner: Ser man på, hvor mange overlæger indenfor hver af de fem regioner, der føler sig stresset, varierer det kun en smule fra 32% i Region H til 38% i Region Syd.

Specialer: Hele 43% af overlægerne indenfor psykiatri og 39% af overlæger indenfor paraklinik føler sig stresset. Også 35% af overlægerne indenfor medicin og 30% indenfor kirurgi føler sig stresset⁴.

³ 16% er specialeansvarlige, og 7% er ledende overlæger (nye cheflæger)

⁴ Der er flest overlæger indenfor de medicinske specialer, og de udgør da også 52% af den samlede gruppe af stressede overlæger.

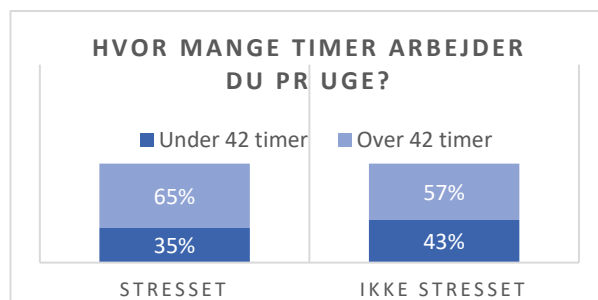
5. Arbejdspres er en vigtig faktor

Her sammenholder vi, hvordan de stressede overlæger er påvirket af forskellige faktorer i forhold til de ikke-stressede overlæger. 65% af de stressede overlæger arbejder mere end 42 timer om ugen mod 57% af de ikke-stressede overlæger. Samtidig oplever 58% af de stressede overlæger, at de kun sjældent eller aldrig når alle opgaver, og 65 % er i konstant tidsnød og er generet heraf. Til sammenligning oplever "kun" 18 % af de ikke stressede overlæger at være i konstant tidsnød og generet af det.

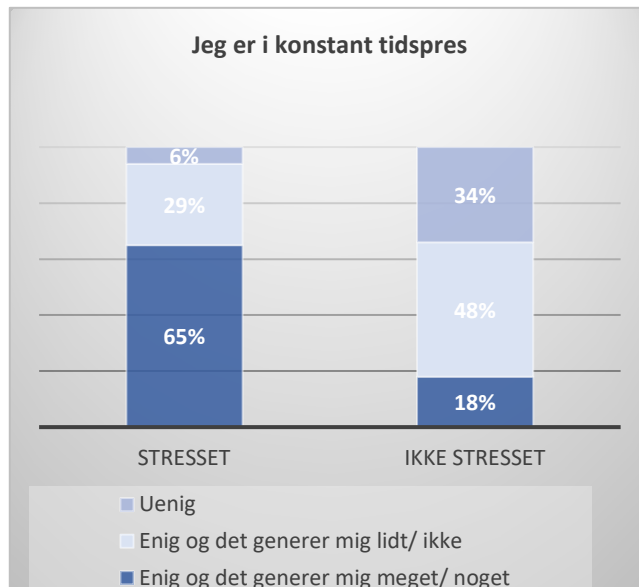
Både de stressede og ikke stressede overlæger oplever at løse opgaver, som andre faggrupper kan løse (hhv. 87% og 80%), ligesom begge grupper oplever besvær med it (hhv. 79% og 70%).

- *"Det kunne være dejligt at kunne gå hjem til tiden bare 1-2 dage om ugen uden at vide, at man går med mange hængepartier. Jeg går som regel først hjem, når jeg er færdig med det, der ikke kan vente, men det ville være rart, hvis det kunne være en time eller to tidligere på dagen. Der er dage hvor man kunne have lyst til at blive hjemme og bare slappe af - men har aldrig gjort det".*
Overlæge fra undersøgelsen

Arbejdstid: 65% af de overlæger, som føler sig stresset arbejder mere end 42 timer om ugen. Det samme gælder for 57% af de overlæger, som ikke føler sig stresset. Det er altså almindeligt, at overlæger arbejder meget, men det er særlig udpræget for overlæger, som føler sig stresset.

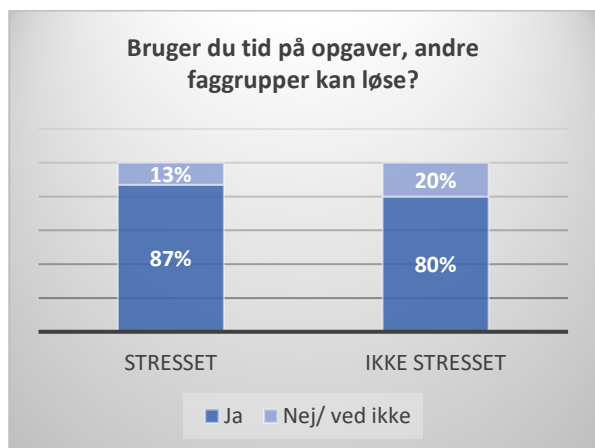

Arbejdspres: Mens seks ud af ti af de stressede læger (58%) svarer, at de altid eller ofte *ikke* når alle deres opgaver, gælder det for halvt så mange af de ikke-stressede læger (27%). Samtidig er 65% af de stressede overlæger i konstant tidspres og er meget eller noget generet heraf. Det samme gælder 18% af de

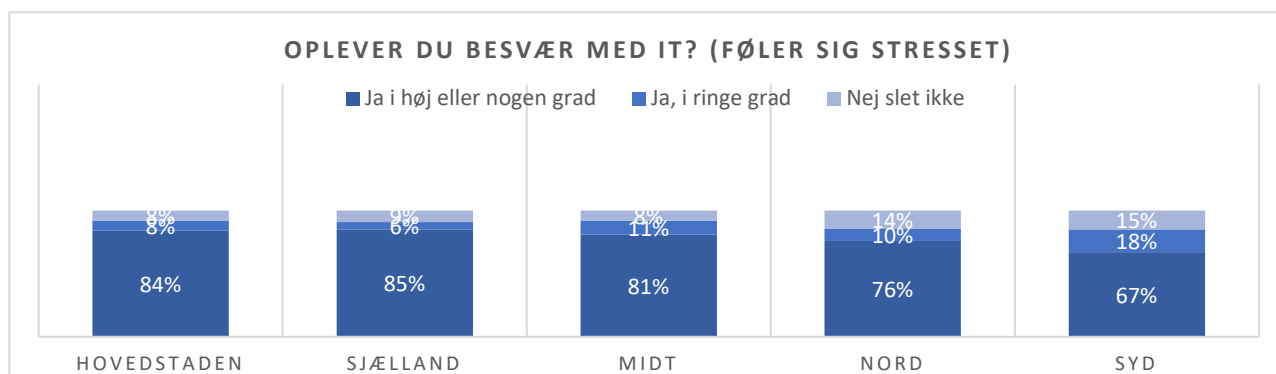
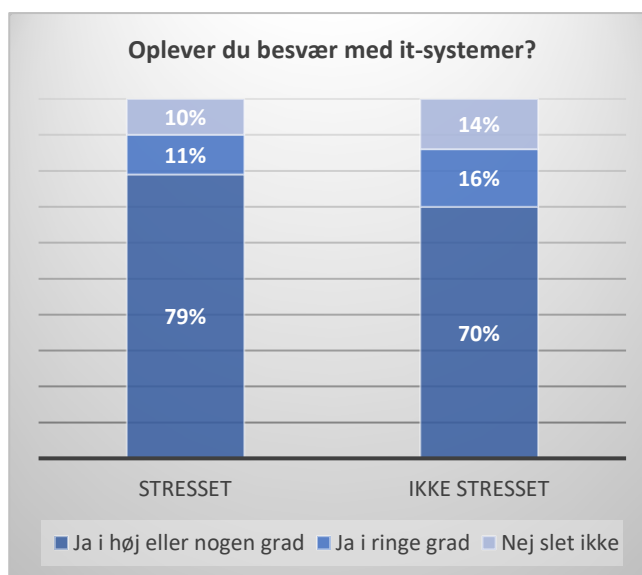
overlæger, som ikke føler sig stresset. Konstant tidspres er altså et vilkår for mange overlæger, men markant flere af de stressede overlæger oplever at være generet heraf, og at de ikke når opgaverne.

Personale: Mange overlæger løser opgaver, som andre faggrupper kan løse. Det gælder 87% af de stressede overlæger og 80% af de ikke stressede overlæger. Samtidig oplever 85% af de stressede overlæger, at der ikke er personale nok på deres egen afdeling i forhold til patienter og opgaver, mens det samme gælder for 68% af de ikke stressede overlæger.

IT: De fleste overlæger oplever besvær med it i det daglige arbejde. Det gælder i høj eller nogen grad for 79% af de stressede overlæger og 70% af de ikke stressede.

Det er især de stressede overlæger i Region Sjælland og Hovedstaden, som oplever besvær med it i høj eller nogen grad (hvh. 84% og 85%). Disse to regioner benytter begge sundhedsplatformen. Til sammenligning oplever "kun" 67% af de stressede overlæger i Region Syd og 76% af overlægerne i Region Nord i høj grad problemer med it. Det skal dog bemærkes, at journalføringssystemerne i region Syd og Nord er skiftet efter undersøgelsen.

Flere af overlægerne i undersøgelsen har uddybet deres oplevelser med it i fritekst. Her et par citater:

- *"Sundhedsplatformen tager al tid fra patienterne Det er meget frustrerende at bruge så meget tid på det og ikke på patienterne"*
- *"Udbrændthed katalyseres af at lave meningsløst arbejde, arbejde mod et nonsens-IT-system, kontakte en hotline, der sjældent magter at hjælpe samt - værst af alt - at høre en regionsdirektion tale nedsættende, hånlige, spottende og latterliggørende om frustrerede medarbejderes klagen over et dyrt og dårligt IT-system. Udbrændthed næres af frustration og afmagt og intet bibringer mere til den følelse end den sisofytiske kamp mod Sundhedsplatformen"*
- *Virtuelle møder og virtuel patientkontakt påvirkes af dårligt udstyr og IT forbindelser*
- *Office pakken er sparet væk. Region og ledelse sender jævnligt dokumenter ud i office format.*

6. Indflydelse og relation til nærmeste leder

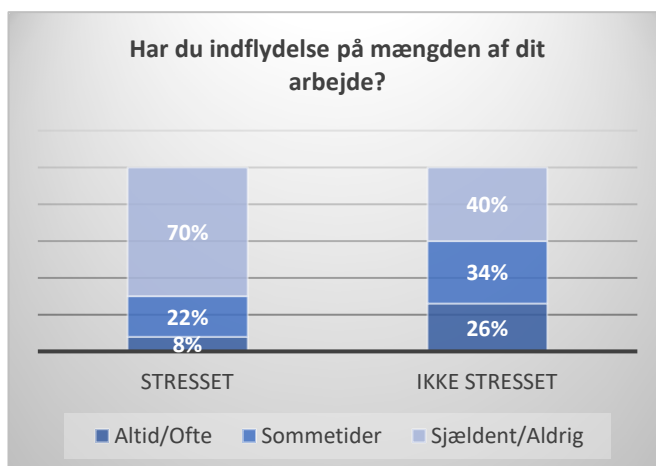
Forskningen viser, at indflydelse og relation til nærmeste leder har stor betydning for udbredelse af stress. Her undersøger vi, om det også gælder for overlæger, der selv er en del af den lægefaglige ledelse på sygehusene.

70% af de stressede overlæger oplever sjældent at have indflydelse på mængden af deres arbejde, og 30% har sjældent indflydelse på, hvad de laver på arbejdet, mens 44% sjældent har indflydelse på ændringer på arbejdet. Væsentligt flere af de ikke-stressede læger oplever at have indflydelse på deres arbejde.

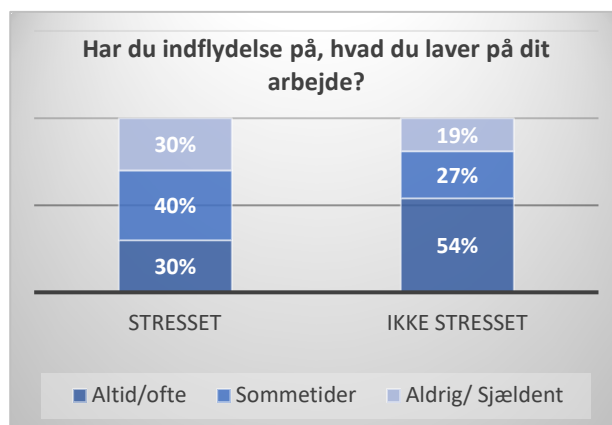
Generelt giver overlæger udtryk for at have en god relation til kolleger og ledelse, men 21% af de stressede overlæger oplever kun i ringe grad at blive anerkendt og påskønnet af nærmeste leder, 21% får sjældent nok information, og 16% oplever kun sjældent, at nærmeste leder er villig til at lytte til problemerne.

- *Er som funktionsleder ofte i krydspres mellem ledelse og medarbejdere ofte pga. ulighed mellem arbejdsmængde og ressourcer. I perioder overvejer jeg, at funktionslederjobbet ikke er det værd*

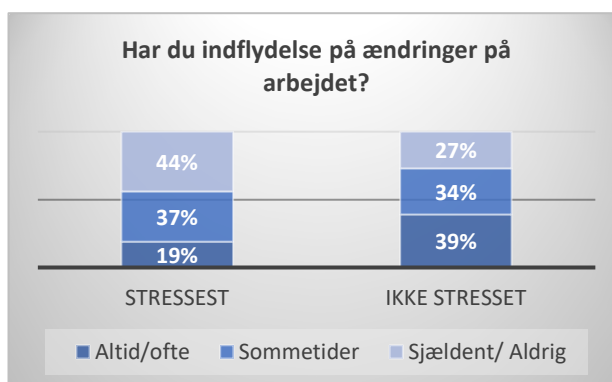
Indflydelse: De fleste overlæger har indflydelse på deres arbejde, men hele 70% af de stressede overlæger oplever sjældent at have indflydelse på **mængden** af arbejde. Det samme gælder 40% af de ikke-stressede overlæger.

30% af de stressede overlæger oplever aldrig eller sjældent at have indflydelse på **hvad** de laver på arbejdet mod 19% af de ikke stressede overlæger.

Også når det gælder indflydelse på ændringer på arbejdet, oplever flere af de stressede læger, at de ikke har indflydelse: 44% svarer, at de sjældent eller aldrig har indflydelse på ændringer på arbejdet, mod 27% af de ikke-stressede læger. Og kun 19% af de stressede læger oplever at de altid eller ofte indflydelse på ændringer mod dobbelt så mange (39%) af de ikke stressede læger.

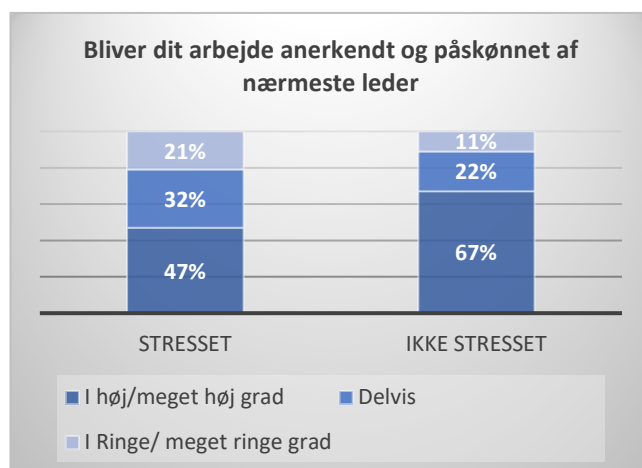

Generelt, oplever de stressede overlæger altså i større omfang at de **ikke** har indflydelse på deres arbejde end deres ikke stressede kolleger.

Ledelse

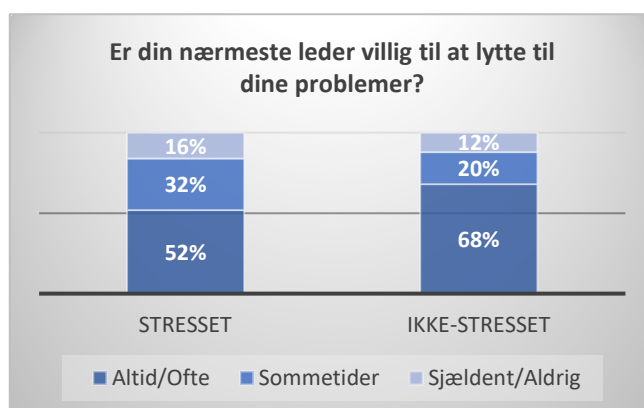
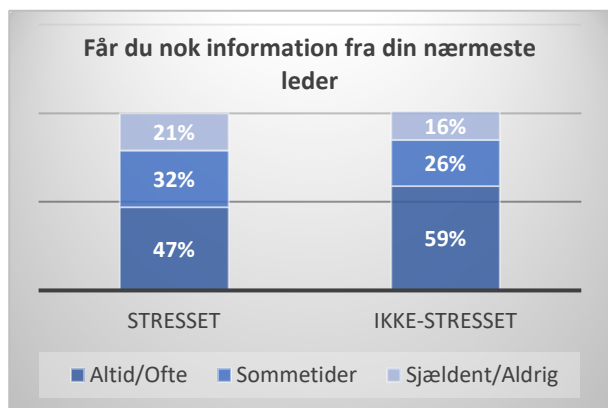
- *"Der er en del "nej det er løgn" betinget af ledelsesorganisationen. Hvor hovedparten af ledelsen er ude af de faglige hænder, og hvor lægegruppen har ufatteligt lidt tid sat til administration i forhold til andre personalegrupper. Så en stor del af fokus går på at sikre, at der ikke træffes beslutninger, der strider mod den faglige strategi i afdelingen"*

Generelt har de fleste overlæger en god relation til deres nærmeste leder. 67% af de ikke-stressede overlæger oplever, at arbejdet i høj eller meget høj grad bliver anerkendt og påskønnet af nærmeste leder, mens det sker delvist for 22%. Det samme gælder for henholdsvis 47% og 32% af de stressede overlæger, mens 21% oplever at det kun sker i ringe grad.

21% af de stressede overlæger får sjældent tilstrækkelig information fra nærmeste leder og yderligere 32% får det kun nogle gange. Til sammenligning oplever 16 % af de ikke stressede overlæger, at de sjældent får nok information, og 26% at det kun sker nogle gange.

De fleste overlæger oplever, at nærmeste ledelse er villig til at lytte til deres problemer. Det gælder for 52% af de stressede overlæger og hele 68% af de ikke stressede. Men 16% af de stressede overlæger oplever, at nærmeste ledelse aldrig er villig til at lytte til problemer, og 32% at det kun sker nogle gange. For ikke stressede er tallene hhv. 12% og 20%.

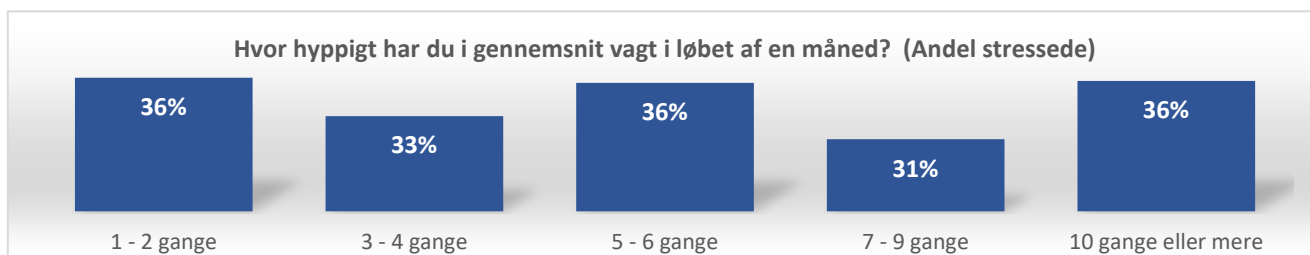
7. Vagtarbejde har mindre betydning for stress

Umiddelbart peger undersøgelsen på, at vagtarbejde *ikke* er afgørende for, om overlæger føler sig stresset. Mens 34% af de vagtbærende overlæger føler sig stresset, gælder det samme for 35% af de ikke vagtbærende. Beregninger viser, at der ikke er signifikant forskel.

Samtidig er vagt imidlertid i højere grad en belastning for de stressede overlæger: 35% oplever, at vagt altid eller ofte belaster deres sociale liv, og 34% oplever det i nogen grad. Det er væsentligt flere end blandt de ikke-stressede.

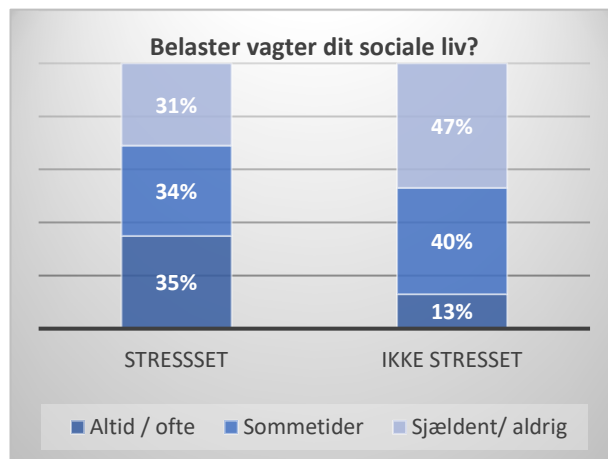
VAGT: Cirka halvdelen af alle overlæger (54%) deltager i vagtarbejde, og cirka halvdelen af de stressede overlæger (54%) deltager i vagtarbejdet. Det tyder på, at vagt i sig selv ikke er en afgørende faktor for, om overlæger er stresset. Det underbygges af, at en næsten lige stor andel af de vagtbærende overlæger er stressede (34%) som andelen af de overlæger, der ikke deltager i vagt (35%).

Det ser heller ikke ud til, at **antallet** af vagter har afgørende betydning for, om overlæger oplever stress. Cirka en tredjedel af de vagtbærende overlæger oplever at have stress – og det gælder også, når man ser, hvor stor en del af overlægerne, der har forskellige antal vagter, som føler sig stresset. (Varierende fra 31% til 36% af de vagtbærende overlæger).

Til gengæld er vagt ofte en belastning for de overlæger, som er stresset. Her fortæller en tredjedel (35%), at vagt altid eller ofte belaster det sociale liv, mens yderligere end tredjedel (34%) fortæller, at det sommetider belaster det sociale liv. Tilsvarende tal for ikke-stressede overlæger er hhv. 13% og 40%. En overlæge udtrykker det således:

- *"Det er vagtarbejdet, der er belastende med mange og stressende arbejdsopgaver. Jeg er slidt og træt efter vagt".*

8. Andre faktorer

Her gennemgår vi en række faktorer, som ofte har betydning for stress. Det viser bl.a., at ni ud af ti overlæger afbrydes og forstyrres ofte, men at langt flere af de stressede overlæger (66%) er generet heraf i forhold til de ikke-stressede (32%). Stressede overlæger oplever også i højere grad, at der stilles modstridende krav, og at arbejdet er følelsesmæssigt belastende. Til gengæld oplever både 93% af de stressede overlæger og 94% af de ikke stressede, at opgaverne er meningsfulde.

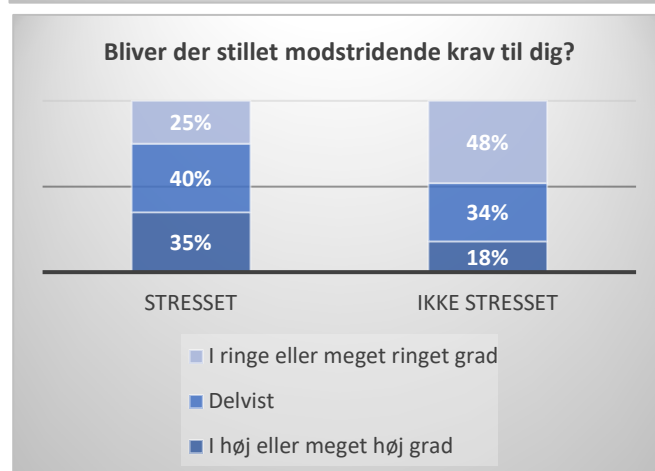
Afbrydelser: Hele 66% af de stressede overlæger oplever hyppige afbrydelser, som generer dem meget eller noget, mod 32% af de ikke stressede overlæger. Kun 4% af de stressede læger og 8% af de ikke stressede oplever ikke hyppige afbrydelser og forstyrrelser. Afbrydelser er således almindelige for overlæger og er en faktor som især generer de stressede overlæger.

Modstridende krav

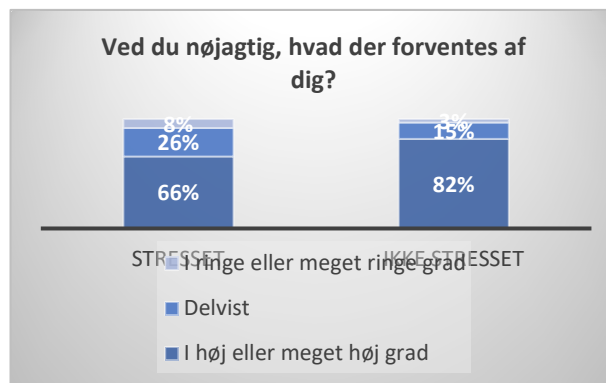
35% af de stressede overlæger oplever, at der i høj eller meget høj grad bliver stillet modstridende krav til dem og deres arbejde, og yderligere 40% oplever, at det sker delvist.

Tilsvarende oplever 18% af de ikke stressede overlæger, at der i høj eller meget høj grad bliver stillet modstridende krav, og 34% at det sker delvist.

Forventninger: De fleste overlæger ved, hvad der forventes af dem i deres arbejde. Det gælder for 66% af de stressede overlæger, men 26% ved det kun delvist, og 8% ved det i ringe eller meget ringe grad.

Til sammenligning ved 82% af de ikke stressede overlæger i høj eller meget høj grad, hvad der forventes af dem, mens 15% ved det delvist, og kun 2% ved det i ringe eller meget ringe grad.

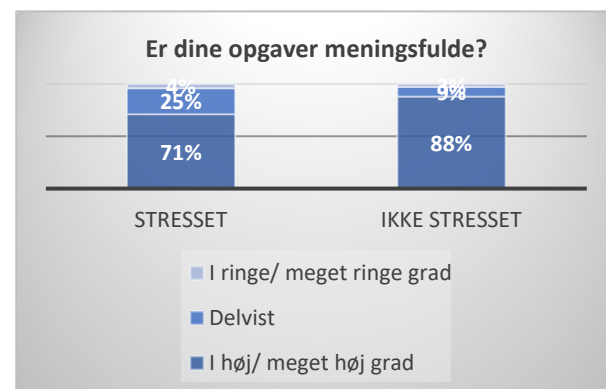

Motivation: Langt størstedelen af alle overlæger føler sig motiveret og engageret.

Det gælder for næste syv ud af ti (67%) af de stressede overlæger og for otte ud af ti (84%) af de ikke stressede overlæger. 24% af de stressede overlæger føler sig delvist motiveret, og 9% gør det kun i ringe eller meget ringe grad.

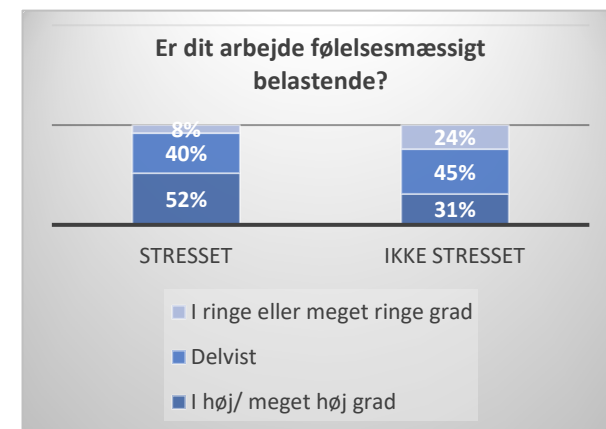
Meningsfulde opgaver. Langt størstedelen af overlæger oplever, at deres arbejdsopgaver er meningsfulde. Det gælder i høj eller meget høj grad for 71% af de stressede overlæger og for 88% af de ikke stressede overlæger.

Følelsesmæssigt belastende

52% af de stressede overlæger oplever i høj eller meget høj grad, at arbejdet er følelsesmæssigt belastende mod 31% af de ikke stressede overlæger.

Kun 8% af de stressede overlæger oplever, at arbejdet i ringe eller meget ringe grad er følelsesmæssigt belastende. Det samme gælder 24% af de ikke-stressede overlæger.

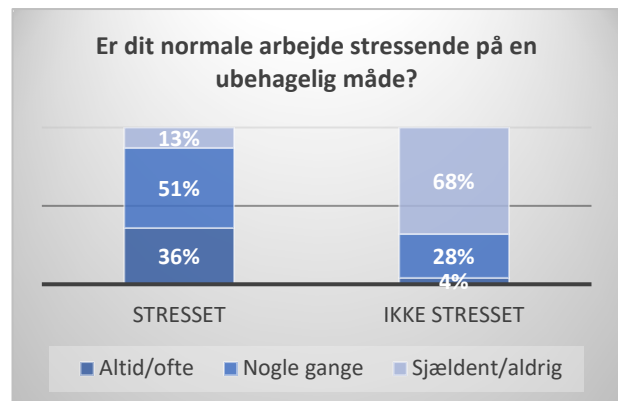
- *”Mit arbejde er emotionelt meget krævende, og selvom jeg er utrolig glad for mit arbejde og har min drømmestilling med alle de muligheder, jeg ønsker og får alle mine ønsker opfyldt af ledelsen, så er jeg ufattelig træt, når jeg går hjem fra patientdage. Jeg ville ikke kunne holde til at arbejde fuldtid med patientdage med den belastning, der er i de samtaler/opgaver”.*

9. Stressede læger er påvirket

Mange stressede overlæger oplever, at det normale arbejde er stressende på en ubehagelig måde, og at det gennem de senere år er blevet mere krævende. Flere stressede overlæger oplever også, at arbejdsglæden er blevet ringere, og at de føler sig slidte og trætte efter arbejde. Og 71% af de stressede overlæger har svært ved at finde balancen mellem arbejde og fritid, mens 58% overvejer at skifte job eller gå pension.

Er dit normale arbejde stressende på en ubehagelig måde?

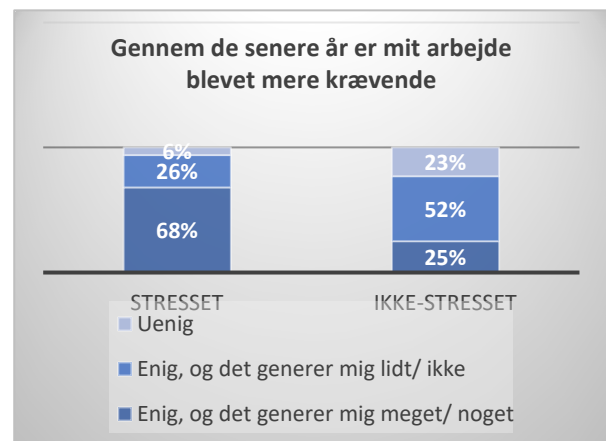
Hele 36% af de stressede overlæger oplever altid eller ofte, at deres normale arbejde er stressende på en ubehagelig måde, og yderligere 51% oplever det nogle gange. Det samme gælder for hhv. 4% og 28% af de ikke-stressede overlæger.

Er arbejdet mere krævende?

68% af de stressede overlæger oplever, at arbejdet bliver mere krævende, og at det generer dem meget eller noget. Kun 6% oplever ikke, at arbejdet bliver mere krævende.

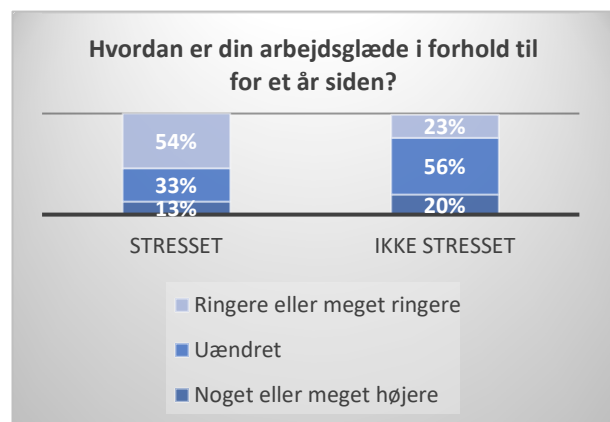
Også blandt de ikke-stressede overlæger, oplever flertallet at arbejdet bliver mere og mere krævende. Kun 23% er uenig heri, mens 25% er meget eller noget generet heraf.

Arbejdsglæde

Halvdelen af de stressede overlæger (54%) oplever, at arbejdsglæden er blevet ringere eller meget ringere i forhold til for et år siden, mens hver tiende (13%) oplever, at arbejdsglæden er blevet højere eller meget højere.

Også blandt de ikke-stressede overlæger er der mange, som oplever dalende arbejdsglæde. Det gælder 23%, mens 20% oplever stigende arbejdsglæde.

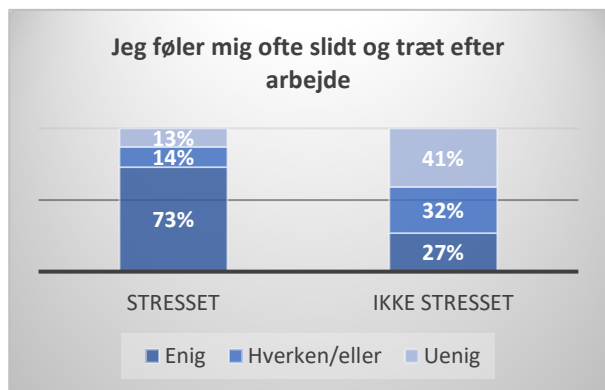

Føler sig slidt og træt efter arbejde

73% af de stressede overlæger føler sig slidte og trætte efter arbejdet. Det samme gælder 27% af de ikke-stressede overlæger. En tredjedel af de stressede

overlæger (36%) er enig eller meget enig i, at de ofte har dage, hvor de føler sig så trætte, at de overvejer at blive hjemme fra arbejde mod 7 % af de ikke stressede. En overlæge forklarer, hvordan det er for mange:

- *Jeg kommer på arbejde, uanset hvordan jeg har det. Det, tror jeg, gælder for de fleste. Jeg skal have meningitis for at blive væk, fordi det ellers bare går ud over kolleger som skal løbe dobbelt så hurtigt.*

Work/life-balance: 71% af de stressede læger svarer, at de har svært ved at finde balancen mellem arbejde og fritid. Det gælder også for 33% af de ikke stressede overlæger.

Pension/ jobskifte: Halvdelen af de stressede læger (56%) overvejer at skifte job eller gå på pension mod 28% af de ikke stressede overlæger. Det tyder på, at stress har negativ betydning for fastholdelse. En overlæge skriver fx:

- *Har gennem de sidste 15 år følt udbrændthed i perioder. Overvejer pension inden 65, salg af hus og livsoplægning*

Søvnproblemer, depression og selvmordstanker

Mange overlæger har svært ved at falde i søvn. Det gælder for 48% af de stressede overlæger og for 41% af de ikke stressede. Næsten to ud af ti af de stressede overlæger (18%) har haft en depression, mens det gælder for cirka en ud af ti af de ikke stressede (8%).

Næsten en ud af ti af de stressede overlæger har haft selvmordstanker indenfor de seneste tolv måneder (8%), mens meget få af de ikke stressede overlæger har haft sådanne tanker (1%). I alt har 68 overlæger svaret ja til at have haft selvmordstanker – heraf udgør de stressede overlæger 76%. Ingen af de 68 har efterfølgende forsøgt at begå selvmord indenfor de tolv måneder.

Positiv/ negativ omtale af jobbet

Mens flertallet af stressede overlæger taler negativt om deres arbejde altid/ofte (31%) eller sommetider (43%) gælder det for mindretallet af ikke- stresset overlæger (i alt 25%).

Tilfredshed

Uanset om overlægerne føler sig stresset eller ej gælder det, at de fleste er tilfredse eller meget tilfredse med deres arbejde som helhed. Det gælder for 7 ud af 10 af de stressede overlæger, mens 3 ud af 10 er utilfreds eller meget utilfreds. Til sammenligning er hele 93% af de ikke-stressede overlæger tilfredse eller meget tilfredse med arbejdet.

